

УДК 338.48

Бут І.В.¹, Бут Т.В.²

¹ студ. гр. МТЕ-111 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

РОЛЬ ТРАНСПОРТУ В РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ЧЕХІЇ

Транспорт є одним із найважливіших умов, при яких туризм може матеріалізуватися. Без якісної транспортної інфраструктури доступність даже самих найважливіших привабливіших туристичних об'єктів дуже проблематична.

Важливу роль відіграє не тільки сам транспорт до пункту призначення (в першу чергу повітряний, автомобільний та залізничний транспорт, а у випадку прогулянкових круїзів також морські перевезення), а й транспорт уздовж пункту призначення (місцевий та міський транспорт і, можливо, також спеціальні види транспорту, такі як канатний транспорт).

Чехія (Богемія) має відносно щільну та якісну мережу громадського транспорту. Однак вона, в першу чергу, зосереджена на задоволенні основних потреб або на поїздках на роботу, в школу і в служби. З цієї причини його основні напрямки, а також періодичність (найбільша протягом робочого тижня і скорочена під час шкільних канікул) не відповідають потребам учасників туризму. Це подвійно вірно щодо внутрішніх перевезень за межами основних транспортних напрямків. Частка сегмента туризму в міжнародних перевезеннях вище, за рахунок чого в першу чергу повітряний і залізничний транспорт більшою мірою відображають потреби туристів [2]. Регіон Центральної Чехії є прикладом регіону, який забезпечує, хоча і обмеженим чином, обслуговування також і вторинного транспорту, але без конкретної орієнтації. На відміну від цього, регіон Південна Моравія фокусується, поряд із загальним обслуговуванням, на окремих туристичних напрямках (Ледніце, Макоча), які можна охарактеризувати як найкраще

рішення в умовах Чехії. Гірські райони обладнані крісельними підйомниками або мережею внутрішньорегіональних автобусних ліній. Однак вони часто не мають доступного зв'язку з прибуттям до пункту призначення / відправленням з пункту призначення (Сумава). Існує окреме питання про різницю між обслуговуючим автобусним і залізничним транспортом.

Для більшості туристів існують в'їзні ворота у вигляді аеропорту імені Вацлава Гавела в Празі – Рузині. Він обслуговує 95% тих, хто користується повітряним транспортом (в 2019 році, за останній рік перед пандемією, було майже 18 мільйонів пасажирів) [2]. Як і більшість ліній міжнародного автобусного та залізничного транспорту їх напрям спрямований на Прагу (це пункт призначення близько 70% усіх закордонних туристів) і, можливо, також в інші крупні центри (Брно, Оломоуц, Острава). Лише незначна частина транспортної мережі і громадського транспорту в основному обслуговує туризм.

За результатами попередніх досліджень [1-3] визначено, що більшість туристів користуються вторинним транспортом. Це пов'язано з комфортністю, нестачею часу, підвищеним комфортом, доступною ціною їх подорожі у відповідності з їх особистими вимогами і недостатністю забезпечення основним транспортом. Доведено, що автобусні перевезення за туристичними напрямками можуть позитивно вплинути на збільшення туристичних потоків без збільшення затрат на логістику, тільки змінивши організацію перевезень. Однак, існують проблеми із залізничним сполученням за деякими туристичними напрямками. Також не усі мережі автобусного транспорту можуть добратися до кінцевого місця призначення, що значно скорочує кількість мандрівників.

З метою збільшення туристичних потоків необхідно створити систему надання транспортних послуг, засновану на автобусних перевезеннях, у співробітництві з мережею туристичних інформаційних центрів. Для розробки конкретних маршрутів у відповідності з розкладом і розмірами автобусів по різних напрямках як у літній, так і у зимовий сезони.

Слід врахувати також, за концепцією smart-міста Чехії відносно транспорту, зроблено акцент на щільності транспортної мережі в містах та їхній глибинці, зростаючий тренд індивідуального моторизованого транспорту та його поєднання з громадським транспортом, надання транспортних послуг, покращення транспортної доступності є факторами, які є дуже чутливими до впровадження нових сучасних рішень [1]. Час і фінанси відіграють величезну роль. Тому адаптації до нових умов транспортних послуг підвищить якість життя мешканців та сталий розвиток країни в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. But T. A Conceptual Model for Creating Smart Cities in Czechia Based on Smart Specialization / T. But, D. Mamotenko, L. Lnenicka, T. Pulina, V. Židová // Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D: Faculty of Economics and Administration. – 2023. - 31(2). – 1736. <https://doi.org/10.46585/sp31021736>
2. Burda, T. Optimising public transport to increase tourist flows. / T. Burda, V. Zidova, T. But // E&M Economics and Management. 2023. - 26(4). - pp.167–186. <https://doi.org/10.15240/tul/001/2023-4-011>
3. But, T. Substantiating the directions of health tourism development in Czechia. / T. But, L. Lnenicka L., T. Pulina // National Accounting Review. - 2024. - 6 (1). – pp. 50-74. <https://doi.org/10.3934/NAR.2024003>